

Briselē, 2022. gada 25. maijā
(OR. fr, en)

9237/22

LIMITE

EDUC 154
RECH 252
SOC 272
DIGIT 101
ENV 445

Starpiestāžu lieta:
2021/0402(NLE)

"I/A" PUNKTA PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Priekšlikums – Padomes Ieteikums par Eiropas pieeju mikroapliecinājumiem mūžizglītībā un nodarbināmībā – <i>pieņemšana</i>

1. Izglītības komiteja vairākās sanāsmēs izskatīja tematā minēto Padomes ieteikuma priekšlikumu. Šai teksta redakcijai tagad piekrīt visas delegācijas.
2. Tāpēc Pastāvīgo pārstāvju komiteja tiek aicināta apstiprināt Izglītības komitejas vienošanos par pielikumā pievienoto tekstu un iesniegt to Padomei pieņemšanai un vēlākai publicēšanai *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Priekšlikums

PADOMES IETEIKUMS

par Eiropas pieeju mikroapliecinājumiem mūžizglītībā un nodarbināmībā

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 149. un 292. pantu, kā arī 165. un 166. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

1. Eiropā ir aizvien vairāk cilvēku, kuriem ir jāpapildina un jāuzlabo zināšanas, prasmes un kompetences, lai aizpildītu plaisu, kas izveidojusies starp formālo izglītību un mācībām un vajadzībām, kuras pastāv strauji mainīgajā sabiedrībā un darba tirgū. Atveseļošana no Covid-19 pandēmijas un digitālā un zaļā pārkārtošanās ir paātrinājusi pārmaiņas saistībā ar to, kā mēs dzīvojam, mācāmies un strādājam. Tās ir arī izgaismojušas to, ka cilvēkiem jābūt labāk sagatavotiem pašreizējo un turpmāko problēmu risināšanai. Pandēmija ir ietekmējusi gan jauniešu, gan pieaugušo karjeras izredzes. Tā ir arī palielinājusi bezdarbu un simtiem miljonu cilvēku Eiropā nodarījusi kaitējumu viņu fiziskajai, garīgajai un emocionālajai labklājībai.

2. Viena no lielākajām problēmām, ar ko saskaras Eiropas uzņēmumi un darba devēji, ir nepietiekams atbilstošu prasmju piedāvājums ES darba tirgū. Vienlaikus darba ņēmēji saskaras ar nepieredzētām izmaiņām darba organizēšanā. Turklāt saistībā ar digitālo un zaļo pārkārtošanos būtiski mainās uzdevumu profili un prasmju prasības. Kā izklāstīts Padomes Lēmumā (ES) 2021/1868 (2021. gada 15. oktobris) par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādņem ¹, "dalībvalstīm un Savienībai jāizstrādā koordinēta stratēģija nodarbinātības jomā, jo īpaši, atbalstot kvalificētu, apmācītu un pielāgoties spējīgu darbaspēku, kā arī tādus darba tirgus, kas ir vērsti uz nākotni un spēj reaģēt uz pārmaiņām ekonomikā". Pastāvīga prasmju pilnveide un pārkvalificēšanās ir būtiska, lai nodrošinātu, ka darba ņēmēji reaģē uz vajadzībām savā pašreizējā darbavietā vai pāriet uz jaunām darbavietām un nozarēm, kas paplašinās, piemēram, zaļajām un digitālajām nozarēm, jo īpaši demogrāfiskās novecošanas kontekstā.
3. Cilvēkiem ir vajadzīga piekļuve kvalitatīvai mācīšanai un mācībām, kas tiek nodrošinātas dažādos veidos un vidēs, lai pilnveidotu savas personīgās, sociālās, kultūrā balstītās un profesionālās zināšanas, prasmes un kompetences. Ir izskanējuši aicinājumi izglītības un mācību sistēmām kļūt elastīgākām un rast risinājumus, lai nodrošinātu uz izglītojamajiem vairāk vērstu, pieejamāku un iekļaujošāku mācīšanos plašākam profilu klāstam. Neformālās izglītības un mācību sniedzēji arī risina šo vajadzību, nodrošinot jaunas un inovatīvas iespējas saistībā ar kvalifikācijas celšanu un pārkvalifikāciju.

¹ OV L 379, 26.10.2021., 1. lpp.

4. Efektīva mūžizglītības kultūra ir būtiska, lai nodrošinātu, ka ikvienam ir zināšanas, prasmes un kompetences, kas vajadzīgas, lai gūtu panākumus sabiedrībā, darba tirgū un personīgajā dzīvē. Ir svarīgi, lai cilvēki visas dzīves laikā varētu piekļūt kvalitatīvai un atbilstošai izglītībai un mācībām, kvalifikācijas celšanai un pārkvalifikācijai. Mūžizglītības iespējām vajadzētu būt daļai no izglītības un mācību iestāžu ilgtermiņa stratēģijas, lai uzlabotu to spēju reaģēt uz strauji mainīgajām darba devēju un izglītojamo vajadzībām. Tas ļautu daudzveidīgākam izglītojamo lokam (tostarp šo iestāžu absolventiem un citiem pieaugušajiem izglītības apguvējiem) celt kvalifikāciju un pārkvalificēties. Tiek ieteikts augstākās izglītības iestādēm, profesionālās izglītības un apmācības (PIA) iestādēm, pieaugušo izglītības pakalpojumu sniedzējiem un citiem mikroapliecinājumu sniedzējiem, tostarp darba devējiem, sadarboties un mācību iespēju izstrādē un atjaunināšanā integrēt jaunākos pētījumu rezultātus.
5. Mikroapliecinājumi varētu palīdzēt apliecināt neliela apjoma pielāgoto mācīšanās pieredzi. Tie ļauj mērķtiecīgi un elastīgi apgūt zināšanas, prasmes un kompetences, lai apmierinātu jaunas vajadzības sabiedrībā un darba tirgū, un dod cilvēkiem iespēju novērst to prasmju trūkumu, kas viņiem vajadzīgas, lai gūtu panākumus strauji mainīgā vidē, vienlaikus neaizstājot tradicionālās kvalifikācijas ieguves programmas. Vajadzības gadījumā tie var papildināt esošās kvalifikācijas, nodrošinot pievienoto vērtību, tomēr vienlaikus neapdraudot pilno studiju programmu pamatprincipu sākotnējā izglītībā un mācībās. Mikroapliecinājumus varētu izstrādāt un izsniegt dažādi pakalpojumu sniedzēji dažādās mācīšanās vidēs (formālā, neformālā un ikdienējā mācīšanās vidē).
6. Neraugoties uz to, ka mikroapliecinājumus izmanto arvien vairāk, Eiropā attiecībā uz tiem nav noteikta vienota definīcija vai standarti. Tas kavē izpratnes rašanos par mikroapliecinājumiem un to izmantošanu un tādēļ mazina to potenciālu veicināt elastīgus mācīšanās un karjeras ceļus. Šā ieteikuma mērķis ir palīdzēt veidot uzticēšanos mikroapliecinājumiem visā Eiropā starp visām iesaistītajām personām – gan pakalpojumu sniedzējiem, gan saņēmējiem.

7. Eiropas sociālo tiesību pīlāra ² pirmais princips paredz, ka ikvienam ir tiesības uz kvalitatīvu un iekļaujošu izglītību, mācībām un mūžizglītību, lai varētu saglabāt un iegūt prasmes, kas ļauj pilnā mērā piedalīties sabiedrības dzīvē un veiksmīgi mainīt darbu darba tirgū visā Eiropas Savienībā. Eiropas sociālo tiesību pīlāra ceturtais princips paredz, ka ikvienam ir tiesības uz savlaicīgu un individuāli pielāgotu palīdzību, lai uzlabotu nodarbinātības vai pašnodarbinātības izredzes. Šīs tiesības uz palīdzību ietver tiesības saņemt atbalstu mācībām un pārkvalifikācijai. Eiropas sociālo tiesību pīlāra rīcības plānā mikroapliecinājumi ir minēti kā inovatīvs instruments, kas "var atvieglot elastīgus mācīšanās ceļus un atbalstīt darba ņēmējus darbā vai profesionālo pārmaiņu laikā". Mikroapliecinājumi var sniegt ieguldījumu ES pamatmērķu sasniegšanā līdz 2030. gadam, tostarp attiecībā uz mērķrādītāju, kas paredz, ka 60 % pieaugušo katru gadu ir jāpiedalās mācībās, un mērķrādītāju par vismaz 78 % nodarbinātības līmeni. Abus šos mērķus Portu sociālajā samītā atzinīgi novērtēja ES līderi, sociālie partneri un pilsoniskā sabiedrība, un pēc tam Eiropadome tos atbalstīja 2021. gada 24. un 25. jūnija sanāksmē ³.
8. Līdztekus rīcības plānam Komisija pieņēma Ieteikumu par iedarbīgu un aktīvu atbalstu nodarbinātībai pēc Covid-19 krīzes ("*EASE*" ieteikums) ⁴. Ieteikumā ir sniegti konkrēti politikas norādījumi dalībvalstīm par to, kā izstrādāt saskaņotus rīcībpolitiku kopumus, lai atvieglotu profesionālās pārmaiņas un sekmētu atveseļošanu no Covid-19, kurā tiktu radīts daudz jaunu darbvieta. Politikas norādījumi attiecas uz kvalifikācijas celšanas un pārkvalifikācijas iespējām un atbalsta pasākumiem.

² OV L 428, 13.12.2017., 10. lpp.

³ "[...] Eiropadome saskaņā ar Portu deklarāciju atzinīgi vērtē Eiropas sociālo tiesību pīlāra rīcības plānā noteiktos ES pamatmērķus", Eiropadomes secinājumi, 2021. gada 24. un 25. jūnijs, EUCO 7/21.

⁴ C(2021) 1372 final.

9. Viena no Eiropas Prasmju programmā ⁵ paziņotajām 12 pamatdarbībām ir jauna iniciatīva par Eiropas pieeju attiecībā uz mikroapliecinājumiem. Šīs jaunās iniciatīvas mērķis ir sekmēt mikroapliecinājumu kvalitāti, pārredzamību un ieviešanu visā ES. Prasmju programmā tika izziņota arī iniciatīva par individuālajiem mācību kontiem, kas varētu palīdzēt novērst pastāvošos trūkumus attiecībā uz darbības vecuma pieaugušo piekļuvi izglītībai un mācībām un ļautu cilvēkiem sekmīgi pārvaldīt profesionālās pārmaiņas darba tirgū. Mikroapliecinājumus var izmantot kā daļu no izglītības un mācībām, kas pieejamas cilvēkiem, lai sekmētu šo individuālo mācību kontu izmantošanu.
10. Komisijas Paziņojumā par Eiropas izglītības telpas izveidi līdz 2025. gadam ⁶ tika paziņots, ka Komisija izstrādās Eiropas pieeju attiecībā uz mikroapliecinājumiem, lai palīdzētu paplašināt mācīšanās iespējas un stiprināt gan augstākās izglītības iestāžu, gan PIA iestāžu nozīmi mūžizglītībā.
11. Padomes Ieteikumā par profesionālo izglītību un apmācību (PIA) ilgtspējīgai konkurētspējai, sociālajam taisnīgumam un noturībai ⁷ Komisija tiek aicināta "izpētīt mikroapliecinājumu koncepciju un izmantošanu".
12. Padomes Rezolūcijā par stratēģisku satvaru Eiropas sadarbībai izglītības un mācību jomā ceļā uz Eiropas izglītības telpu un turpmāk (2021–2030) ⁸ mikroapliecinājumu koncepcijas analīze un mikroapliecinājumu izmantošana ir minēta kā viens no konkrētiem jautājumiem un darbībām stratēģiskā satvara (Mūžizglītība un mobilitāte) 2. prioritārajā jomā.

⁵ C(2020) 274 final.

⁶ C(2020) 625 final.

⁷ OV C 417, 2.12.2020., 1. lpp.

⁸ OV C 66, 26.2.2021., 1. lpp.

13. Padomes secinājumos par iniciatīvu "Eiropas universitātes" – Veidot tiltu starp augstāko izglītību, pētniecību, inovāciju un sabiedrību: pavērt ceļu jaunai dimensijai Eiropas augstākajā izglītībā" ⁹ ir uzsvērts – "[k]aut arī mikroapliecinājumi nav atkāpe no pilno studiju programmu pamatprincipa un to nevājina, tie varētu palīdzēt paplašināt mācīšanās iespējas, lai varētu uzņemt netipiskus izglītojamus un apmierināt pieprasījumu pēc jaunām prasmēm darba tirgū; padarīt mācīšanās pieredzi elastīgāku un modulārāku; atbalstīt piekļuvi augstākajai izglītībai; un iesaistīt izglītojamus neatkarīgi no viņu iepriekšējās kvalifikācijas vai izcelsmes, veicinot pārkvalifikācijas un prasmju pilnveides iespējas un vienlaikus nodrošinot kvalitatīvu izglītību".
14. Eiropas augstākās izglītības telpas izglītības ministri Romas komunikē par starpvaldību Boloņas procesu ¹⁰ apņēmas palīdzēt savām augstākās izglītības iestādēm: i) dažādot mācīšanās piedāvājumu; un ii) ieviest jauninājumus izglītības saturā un pasniegšanas veidos. Daudzas augstākās izglītības iestādes papildus pilno studiju programmām un saglabājot savas tiesības izstrādāt studiju programmas un neatkarīgi regulēt kredītpunktu pārneses jautājumus, piedāvā vai plāno piedāvāt mazāka apjoma mācīšanās programmas. Minētās mazāka apjoma programmas var palīdzēt izglītojamajiem dažādos dzīves posmos pilnveidot vai atjaunināt savas kultūrā balstītās, profesionālās un transversālās prasmes un kompetences. Boloņas procesa ietvaros īstenotajā sadarbībā tiks pētīts, kā un cik lielā mērā šīs mazāka apjoma elastīgās mācīšanās programmas, tostarp tās, pēc kuru apguves tiek piešķirti mikroapliecinājumi, var definēt, attīstīt, īstenot un atzīt, izmantojot kopīgus instrumentus.

⁹ OV C 221, 10.6.2021., 14. lpp.

¹⁰ Romas komunikē, ko 2020. gada 19. novembrī pieņēma Eiropas augstākās izglītības telpas ministru konferencē.

15. Izglītības un mācību sistēmās būtu jāņem vērā visu izglītojamo atšķirīgās individuālās vajadzības, spējas un iespējas. Tām būtu arī jāpiedāvā mācīšanās iespējas visiem, tostarp neformālā un ikdienējā vidē, kā uzsvērts Padomes secinājumos par to, kā ar taisnīgumu un iekļautību izglītībā un mācībās veicināt panākumus izglītībā ikvienam ¹¹. Labi izstrādātus mikroapliecinājumus var izmantot kā daļu no mērķtiecīgiem pasākumiem, lai atbalstītu iekļautību un izglītības un mācību pieejamību plašākam izglītojamo lokam. Šis plašākais izglītojamo loks ietver nelabvēlīgā situācijā esošas un neaizsargātas grupas (piemēram, personas ar invaliditāti, vecāka gadagājuma cilvēkus, mazkvalificētas personas, minoritātes, migrantu izcelsmes personas, bēgļus un personas, kurām ir mazāk iespēju viņu ģeogrāfiskās atrašanās vietas un/vai sociāli un ekonomiski nelabvēlīgas situācijas dēļ).
- Mikroapliecinājumus var izmantot arī nolūkā palīdzēt labāk orientēt studentus un veicināt mācīšanās un mācību pieejamību un sekmes, kā arī atbalstīt pāreju no skolas uz darba dzīvi. Ņemot vērā bēgļu un patvēruma meklētāju skaita gaidāmo pieaugumu, būs jāizstrādā stratēģijas, lai efektīvi integrētu šīs grupas izglītības, mācību un darba sistēmās. Ar mikroapliecinājumu izstrādi un izsniegšanu saistītie norādījumi un savstarpēja mācīšanās visā ES var veicināt iekļautību un nodrošināt, ka izglītojamie no visām sabiedrības grupām var piekļūt to radītājiem ieguvumiem.

¹¹ OV C 221, 10.6.2021., 3. lpp.

16. Mikroapliecinājumi var arī nodrošināt profesionālās attīstības un mobilitātes atbalstu darbiniekiem, tostarp cilvēkiem, kuri strādā nestandarta darba veidos, piemēram, platformu ekonomikā ¹², kuru piekļuve mācībām var būt apgrūtināta, ņemot vērā viņu nodarbinātības statusu ¹³.
17. Mikroapliecinājumi varētu vērā ņemami sekmēt ES politikas iniciatīvu īstenošanu, lai veicinātu digitālo un zaļo pārkārtošanos. Mikroapliecinājumi varētu: i) atbalstīt Digitālās izglītības rīcības plāna 2021.–2027. gadam ¹⁴ mērķu īstenošanu, lai palīdzētu nodrošināt elastīgas, pieejamas mācīšanās iespējas digitālo prasmju apguvei; un ii) sniegt ieguldījumu Komisijas plāna "Digitālais kompass līdz 2030. gadam" mērķu īstenošanā, proti, līdz 2030. gadam Eiropā radīt digitāli kvalificētu sabiedrību un nodrošināt kvalificētus speciālistus digitālo prasmju jomā. Mikroapliecinājumi varētu sekmēt arī Eiropas zaļā kursa ¹⁵ īstenošanu, kas ir Eiropas izaugsmes stratēģija, kuras mērķis ir pārveidot Eiropas ekonomiku un sabiedrību un virzīt to uz ilgtspējīgāku attīstību.
18. Ar Padomes Ieteikumu par Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūru mūžizglītībai un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Ieteikumu (2008. gada 23. aprīlis) par Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras izveidošanu mūžizglītībai ¹⁶ tiek nodrošināta vienota atsauces sistēma, lai palīdzētu cilvēkiem un organizācijām salīdzināt gan dažādas kvalifikācijas sistēmas, gan tajās izmantotos kvalifikācijas līmeņus. Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūrā (EKI) kā Eiropas atsauces sistēmā var ietvert visus kvalifikāciju veidus un līmeņus, un tā ir vienota standarta atsauce attiecībā uz pārredzamību, pārnesamību un salīdzināmību. EKI var ietvert arī mikroapliecinājumus, ja tie ir iekļauti nacionālajās kvalifikāciju ietvarstruktūrās un kad tos pirmo reizi tajās iekļauj.

¹² "[...] ar jēdzienu "tiešsaistes platformu ekonomika" būtu jāsaprot visa saimnieciskā darbība, kas izriet no faktiskiem vai iecerētiem komercdarījumiem iekšējā tirgū un ko tieši vai netieši veicina tiešsaistes platformas, jo īpaši tiešsaistes starpniecības pakalpojumi un tiešsaistes meklētājprogrammas" (Komisijas Lēmums (2018. gada 26. aprīlis) par tiešsaistes platformu ekonomikas novērošanas centra ekspertu grupas izveidi, C(2018) 2393 final, 26.4.2018., 1. lpp.).

¹³ Eiropas Parlamenta 2021. gada 16. septembra rezolūcijā par godīgiem darba apstākļiem, tiesībām un sociālo aizsardzību platformā nodarbinātiem darbiniekiem – ar digitālo attīstību saistīti jauni nodarbinātības veidi (2019/2186(INI)), tika aicināts risināt platformā nodarbināto darbinieku izglītības un mācību jautājumus saistībā ar ES pieeju mikroapliecinājumiem.

¹⁴ COM(2020) 624 final.

¹⁵ COM(2019) 640 final.

¹⁶ OV C 189, 15.6.2017., 15. lpp.

19. Padomes Ieteikumā (2012. gada 20. decembris) par neformālās un ikdienējās mācīšanās validēšanu ¹⁷ dalībvalstis tika aicinātas līdz 2018. gadam – atkarībā no valsts apstākļiem un īpatnībām un pēc saviem ieskatiem – ieviest pasākumus neformālās un ikdienējās mācīšanās validēšanai. Šī validēšanas kārtība nozīmē, ka cilvēku zināšanas, prasmes un kompetences, ko viņi ieguvuši neformālās un ikdienējās mācīšanās ceļā, var tikt validētas. Tā arī ļauj cilvēkiem iegūt pilnu kvalifikāciju vai attiecīgā gadījumā daļēju kvalifikāciju. Ieteikuma 2020. gada novērtējumā ¹⁸ tika rosināts vairāk attīstīt saikni starp validēšanu un mikroapliecinājumiem.
20. Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumā (ES) 2018/646 (2018. gada 18. aprīlis) par kopēju sistēmu labāku pakalpojumu sniegšanai attiecībā uz prasmēm un kvalifikācijām (*Europass*) un ar ko atceļ Lēmumu Nr. 2241/2004/EK ¹⁹ ir noteikts pamats tādu tīmekļa rīku nodrošināšanai, kas cilvēkiem dod iespēju pārvaldīt savu karjeru un mūžizglītību, izmantojot autentifikācijas pakalpojumus attiecībā uz akreditācijas datiem, kas nodrošina mikroapliecinājumu pārnesamību.
21. Mikroapliecinājumu atbilstība, izstrāde un atjaunināšana ir atkarīga no:
- i) sadarbības starp reģionālajām un valstu iestādēm, izglītības un mācību organizācijām un to kopdarbības;
 - ii) nozaru un starpnozaru sociālā dialoga (šajā sociālajā dialogā būtu jāiesaista organizācijas, kas pārstāv darba ņēmējus un darba devējus gan privātajā, gan publiskajā sektorā, mazos un vidējos uzņēmumus (MVU) un profesionālos un vadošos darbiniekus).

¹⁷ OV C 398, 22.12.2012., 1. lpp.

¹⁸ SWD(2020) 121 final.

¹⁹ OV L 112, 2.5.2018., 42. lpp.

22. Šajā ieteikumā ir pilnībā ievēroti subsidiaritātes un proporcionālītātes principi, iestāžu autonomijas un akadēmiskās brīvības principi, kā arī dalībvalstu atbildība par izglītības un profesionālās apmācības saturu un organizēšanu atbilstoši valsts apstākļiem un ciešā sadarbībā ar visām attiecīgajām ieinteresētajām personām.
23. Šis ieteikums neskar Direktīvu 2005/36/EK, kas grozīta ar Direktīvu 2013/55/ES, par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu un tajā paredzēto automatiskās atzīšanas režīmu,

IR PIENĒMUSI ŠO IETEIKUMU, kas jāīsteno saskaņā ar reģionālajiem, valstu un Savienības tiesību aktiem un prioritātēm, valstu apstākļiem un pieejamajiem resursiem, tostarp sociālekonomisko situāciju un valstu izglītības, mācību, mūžizglītības un nodarbinātības sistēmu iezīmēm, un ciešā sadarbībā ar visām attiecīgajām ieinteresētajām personām:

Mērķi

1. Dalībvalstīm tiek ieteikts īstenot Eiropas pieeju attiecībā uz mikroapliecinājumiem, lai:
 - a) dotu cilvēkiem iespēju apgūt, atjaunināt un uzlabot zināšanas, prasmes un kompetences, kas vajadzīgas, lai gūtu panākumus mainīgajā darba tirgū un sabiedrībā un pilnībā izmantotu ieguvumus, ko sniedz sociāli taisnīga atveseļošana un taisnīga pārkārtošanās uz zaļo un digitālo ekonomiku, un būt labāk sagatavotiem pašreizējiem un turpmākiem izaicinājumiem;
 - b) atbalstītu mikroapliecinājumu sniedzēju sagatavotību, lai uzlabotu mācīšanās piedāvājuma kvalitāti, pārredzamību, pieejamību un elastību nolūkā dot cilvēkiem iespēju veidot personalizētus mācīšanās un karjeras ceļus;
 - c) veicinātu iekļautību, piekļuvi un vienlīdzīgas iespējas, palīdzot sasniegt noturību, sociālo taisnīgumu un labklājību visiem demogrāfisko un sociālo pārmaiņu kontekstā un visos ekonomikas ciklu posmos.

2. Dalībvalstīm tiek ieteikts attiecīgā gadījumā izmantot mikroapliecinājumus kā instrumentu, lai stiprinātu un papildinātu esošās mācīšanās iespējas, palielinātu dalību mūžizglītībā un palīdzētu sasniegt Eiropas sociālo tiesību pīlāra rīcības plānā noteikto un ES līderu atbalstīto un Padomes Rezolūcijā par jaunu Eiropas programmu pieaugušo izglītībai 2021.–2030. gadam ²⁰ apstiprināto mērķrādītāju, proti, ka 60 % pieaugušo katru gadu ir jāpiedalās mācībās.

Darbības joma

3. Šis ieteikums attiecas uz mikroapliecinājumiem, kā arī rīcībpolitikām, kas var atbalstīt to efektīvu izstrādi, izsniegšanu un izmantošanu.
4. Mikroapliecinājumus var izmantot, lai papildinātu un uzlabotu izglītības, mācību, mūžizglītības un nodarbināmības ekosistēmas. Šajā ieteikumā izklāstīto pasākumu mērķis ir stiprināt mācīšanās un nodarbināmības iespējas, netraucējot sākotnējās, augstākās, profesionālās izglītības un apmācības (PIA) sistēmas un neapdraudot un neaizstājot esošās kvalifikācijas un akadēmiskos grādus. Pasākumos ieteikts izveidot vienotu Eiropas pieeju attiecībā uz notiekošo un jaunveidojamo mikroapliecinājumu sniegšanas kārtību Eiropas Savienībā un sniegtas definīcijas un norādījumi saistībā ar mikroapliecinājumu izstrādi, izsniegšanu un aprakstu, lai uzlabotu to kvalitāti un pārredzamību un veicinātu to ieviešanu.

²⁰ OV C 504, 14.12.2021., 9. lpp.

Definīcijas

5. Šajā ieteikumā piemēro šādas definīcijas:

- a) "mikroapliecinājums" ir mācīšanās rezultātu dokuments, ko izglītojamais ir ieguvis pēc neliela apjoma mācību apgaves. Minētie mācīšanās rezultāti tiks novērtēti saskaņā ar pārredzamiem un skaidri definētiem kritērijiem. Mācīšanās pieredze, kuru iegūstot tiek piešķirti mikroapliecinājumi, ir izstrādāta tā, lai izglītojamajam sniegtu konkrētas zināšanas, prasmes un kompetences, kas atbilst sabiedrības, personiskajām, kultūras vai darba tirgus vajadzībām. Mikroapliecinājumi pieder izglītojamajam, tos var koplietot un pārnest. Tie var būt atsevišķi vai apvienoti lielākos apliecinājumos. To pamatā ir kvalitātes nodrošināšana atbilstoši saskaņotiem standartiem attiecīgajā nozarē vai darbības jomā;
- b) "mikroapliecinājumu sniedzējs" ir izglītības un mācību iestādes un organizācijas, sociālie partneri (t. i., organizācijas, kas pārstāv darba ņēmējus un darba devējus), darba devēji un nozare, pilsoniskās sabiedrības organizācijas, valsts nodarbinātības dienesti (VND) un reģionālās un valsts iestādes, un citu veidu dalībnieki, kas izstrādā, nodrošina un izsniedz mikroapliecinājumus formālās, neformālās un ikdienējās mācīšanās kontekstā. Tas neskar reģionālos un valsts tiesību aktus un apstākļus;
- c) "mācīšanās vide" ir dažādas fiziskas, tiešsaistes, kombinētas ²¹, virtuālas un digitālas vietas, konteksti un kultūras, kurās cilvēki mācās, aptverot visus apstākļus, kuros var notikt formālā, neformālā un ikdienējā mācīšanās;

²¹ Formālajā izglītībā un mācībās "kombinēta mācīšanās" nozīmē, ka skola, pedagogs vai audzēknis mācīšanās procesā izmanto vairākas pieejas.

- d) "formālā mācīšanās" ir mācīšanās, kas notiek organizētā un strukturētā vidē, kura īpaši paredzēta mācīšanās nolūkiem, un pēc tās parasti piešķir kvalifikāciju, visbiežāk izsniedzot sertifikātu vai diplomu; tā aptver vispārējās izglītības, sākotnējās izglītības, tālākizglītības un terciārās profesionālās izglītības un apmācības, un augstākās izglītības sistēmas ²²;
- e) "neformālā mācīšanās" ir mācīšanās, kas notiek plānotu aktivitāšu veidā ārpus formālās izglītības un mācībām un ir strukturēta mācīšanās mērķu un laika ziņā, un kurā tiek sniegts noteikta veida mācīšanās atbalsts ²³;
- f) "ikdienējā mācīšanās" ir mācīšanās, kas notiek ikdienas aktivitātēs vai pieredzē, kas nav organizēta vai strukturēta mērķu, laika vai mācīšanās atbalsta ziņā; attiecīgā persona to var neapzināties kā mācīšanos ²⁴. Par to netiek automātiski iegūts mikroapliecinājums, bet to var ņemt vērā validēšanas kārtībā, kurā var noteikt, dokumentēt, novērtēt un/vai sertificēt personas mācīšanās rezultātus;
- g) "pārnesamība" ir apliecinājuma dokumenta īpašnieka spēja glabāt savus mikroapliecinājumus paša izvēlētā sistēmā, kopīgrot apliecinājuma dokumentu ar izvēlēto (valsts vai transnacionāla līmeņa) personu, nodrošinot, ka visas apmaiņā iesaistītās personas spēj saprast apliecinājuma dokumentu saturu un pārbaudīt to autentiskumu. Tas nodrošina pārnesamību starp izglītības un mācību nozarēm un to ietvaros, darba tirgū un starp valstīm;

²² Definīcija ir no Padomes Ieteikuma (2012. gada 20. decembris) par neformālās un ikdienējās mācīšanās validēšanu (OV C 398, 22.12.2012., 1. lpp.).

²³ Definīcija ir no Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/817 (2021. gada 20. maijs), ar ko izveido Savienības programmu izglītības un mācību, jaunatnes un sporta jomās *Erasmus+* un atceļ Regulu (ES) Nr. 1288/2013 (OV L 189, 28.5.2021., 1. lpp.).

²⁴ Definīcija ir no Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/817 (2021. gada 20. maijs), ar ko izveido Savienības programmu izglītības un mācību, jaunatnes un sporta jomās *Erasmus+* un atceļ Regulu (ES) Nr. 1288/2013 (OV L 189, 28.5.2021., 1. lpp.).

- h) "savienojamība" ir iespēja attiecīgā gadījumā apvienot dažādus mikroapliecinājumus, tiem loģiski pamatojoties vienam uz otru. Lēmumi par apliecinājumu savienošanu vai sasaistīšanu ir jāpieņem uzņēmējai organizācijai (piemēram, izglītības un mācību iestādēm, darba devējiem u. c.) saskaņā ar tās īstenoto praksi, un ar tiem būtu jāatbalsta izglītojamā mērķi un vajadzības. Savienošana nenozīmē automātiskas tiesības uz kvalifikāciju vai akadēmisku grādu. Šādus lēmumus pieņem reģionālās un valsts iestādes, ievērojot savas piešķiršanas procedūras;
- i) "novērtējums" ir process vai metode, ko izmanto, lai novērtētu un aprakstītu mācīšanās rezultātus, ko personas ieguvušas formālā, neformālā vai ikdienējā vidē. Novērtēšanu veic pakalpojumu sniedzējs vai citi atzīti novērtējuma sniedzēji.

Definīcija un Eiropas standarta elementi mikroapliecinājumu aprakstīšanai

6. Dalībvalstīm tiek ieteikts pieņemt turpmāk minētos elementus un veicināt to izmantošanu:
- a) 5. punkta a) apakšpunktā paredzētā mikroapliecinājumu definīcija;

b) Eiropas standarta elementi mikroapliecinājumu aprakstīšanai (kā izklāstīts I pielikumā), tostarp šādi obligāti elementi:

- i) apmācāmā identifikācija;
- ii) mikroapliecinājuma nosaukums;
- iii) izdevēja valsts(-is)/reģions(-i);
- iv) piešķirējiestāde(-es);
- v) izdošanas datums;
- vi) mācīšanās rezultāti;
- vii) nosacītā darba slodze, kas vajadzīga mācīšanās rezultātu sasniegšanai (ja iespējams, Eiropas kredītpunktu pārneses un uzkrāšanas sistēmā (*ECTS*));
- viii) attiecīgā gadījumā mācīšanās pieredzes līmenis (un attiecīgā gadījumā cikls), pēc kura apguves iegūst mikroapliecinājumu (Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūra, Eiropas augstākās izglītības telpas kvalifikāciju ietvarstruktūras);
- ix) novērtējuma veids;
- x) līdzdalības veids mācīšanās pasākumā;
- xi) kvalitātes nodrošināšanas veids, ko izmanto, lai pamatotu mikroapliecinājumu;

c) Eiropas principi attiecībā uz mikroapliecinājumu izstrādi un izsniegšanu (kā aprakstīts II pielikumā).

Mikroapliecinājumu ekosistēmas izveide

7. Dalībvalstīm tiek ieteikts vajadzības gadījumā veicināt mikroapliecinājumu pastāvīgu un jaunu izstrādi formālās mācīšanās vidē, tostarp:
- a) atbalstot augstākās izglītības iestāžu veiktu izpēti par mikroapliecinājumu nozīmi mācīšanās iespēju piedāvāšanā dažādiem izglītojamajiem, jo īpaši, paplašinot pievilcīgu, pieejamu, iekļaujošu un uz izglītojamo vērstu mūžizglītības pasākumu piedāvājumu, tostarp vajadzības gadījumā ar Eiropas universitāšu alianšu īstenoju darbību palīdzību ²⁵;
 - b) atbalstot profesionālās izglītības un apmācības iestāžu un citu PIA sniedzēju veikto izpēti par mikroapliecinājumu nozīmi tālākajā profesionālajā izglītībā un apmācībā, lai atbalstītu pieaugušo kvalifikācijas celšanu un pārkvalifikāciju, tostarp, vajadzības gadījumā izmantojot PIA profesionālās izcilības centru darbības;
 - c) apsverot publiskā finansējuma sniegšanu – atkarībā no valsts apstākļiem – tādu neliela apjoma izglītības un mācību darbību izstrādei un nodrošināšanai, kuru apguves rezultātā tiek izsniegti mikroapliecinājumi, visos izglītības un mācību līmeņos, vienlaikus ņemot vērā iestāžu autonomiju, lai nodrošinātu daudzveidību un radošumu.
8. Dalībvalstīm tiek ieteikts vajadzības gadījumā atbalstīt mikroapliecinājumu pastāvīgu un jaunu izstrādi neformālās un ikdienējās mācīšanās vidē, tostarp:
- a) atbalstot mikroapliecinājumu izstrādi un izsniegšanu, ko veic pakalpojumu sniedzēji, kuri nav minēti 7. punktā (šie pakalpojumu sniedzēji var ietvert uzņēmumus, sociālos partnerus, pilsoniskās sabiedrības organizācijas, vietējās iestādes, kopienu centrus, profesionālās apvienības, pētniecības un inovācijas organizācijas un privātos pakalpojumu sniedzējus), tostarp, sekmējot finansējuma avotu daudzveidību;

²⁵ OV C 221, 10.6.2021., 14. lpp.

- b) veicinot tādu mikroapliecinājumu pilnveidi, kurus izstrādā un apstiprina darba devēju un darba ņēmēju pārstāvji, vajadzības gadījumā izmantojot sociālo dialogu;
 - c) apsverot iepriekšējās mācīšanās atzīšanas un neformālās un ikdienējās mācīšanās validēšanas procedūru pielāgošanu, lai varētu piešķirt mikroapliecinājumus.
9. Dalībvalstis tiek mudinātas atbalstīt mikroapliecinājumu kvalitāti un pārredzamību, tostarp vajadzības gadījumā:
- a) piemērojot, pielāgojot un pilnveidojot kvalitātes nodrošināšanas mehānismus mikroapliecinājumiem, ko izsniedz dažādu veidu pakalpojumu sniedzēji, pēc iespējas izmantojot esošos mehānismus (sk. 2. pielikumu);
 - b) atbalstot prasmju apzināšanas sistēmu izmantošanu darba tirgus vajadzību un demogrāfisko pārmaiņu analizēšanai, lai ar to palīdzību varētu identificēt gadījumus, kad jāizstrādā vai jāatjaunina mikroapliecinājumi;
 - c) mudinot pakalpojumu sniedzējus publicēt to piedāvāto mikroapliecinājumu katalogus, kā arī attiecīgā gadījumā savu rīcībpolitiku attiecībā uz citu pakalpojumu sniedzēju izdoto mikroapliecinājumu atzīšanu;
 - d) integrējot mikroapliecinājumus nacionālajās kvalifikāciju ietvarstruktūrās un sistēmās. Lēmumus par mikroapliecinājumu integrēšanu reģionālajās un valsts ietvarstruktūrās vai sistēmās pieņem valsts iestādes vai institūcijas atbilstoši valsts apstākļiem.

10. Dalībvalstis tiek mudinātas vajadzības gadījumā sekmēt un atbalstīt efektīvus izmēģinājumus, sadarbību, pārvaldību un partnerības starp:

- i) izglītības un mācību iestādēm;
- ii) sociālajiem partneriem;
- iii) darba devējiem un nozarēm;
- iv) pētniecības un inovācijas organizācijām;
- v) pilsoniskās sabiedrības organizācijām;
- vi) nodarbinātības un sociālās iekļaušanas dienestiem;
- vii) vietējām, reģionālajām un valsts iestādēm.

Minētie izmēģinājumi, sadarbība, pārvaldība un partnerība ir svarīgi, lai apzinātu vajadzības attiecībā uz mikroapliecinājumiem, to kopīgu izstrādāšanu un atjaunināšanu, kā arī lai novērtētu ietekmi uz prasmju pilnveidi un pārkvalifikāciju, mūžizglītību un karjeras attīstību.

Mikroapliecinājumu potenciāla izmantošana

11. Dalībvalstīm tiek ieteikts vajadzības gadījumā integrēt mikroapliecinājumus gan izglītības un mācību sistēmās, gan prasmju rīcībpolitikās, tostarp:

- a) veicinot tādu izglītības un mācību piedāvājumu, kas dod iespēju iegūt mikroapliecinājumus, iekļaušanu piedāvāto izglītības un mācību iespēju katalogos;
- b) attiecīgā gadījumā izmantojot mikroapliecinājumus, lai uzlabotu izglītības un mācību pieejamību visiem izglītojamajiem, arī nelabvēlīgā situācijā esošām un neaizsargātām grupām (piemēram, personām ar invaliditāti, vecāka gadagājuma cilvēkiem, mazkvalificētām personām, minoritātēm, migrantu izcelsmes personām, bēgļiem un personām, kurām ir mazāk iespēju viņu ģeogrāfiskās atrašanās vietas un/vai sociālekonomiski nelabvēlīgā stāvokļa dēļ);

- c) izmantojot mikroapliecinājumus, lai atbalstītu elastīgus mācīšanās ceļus un pāreju no vidējās izglītības vai PIA uz augstāko izglītību un attiecīgā gadījumā pieaugušo izglītību;
- d) attiecīgā gadījumā izmantojot mikroapliecinājumus, ko var integrēt augstākās izglītības studiju programmās vai kas var papildināt tās;
- e) izmantojot mikroapliecinājumus kā papildu līdzekli, lai uzlabotu plašāka izglītojamo loka digitālās pamatprasmes un padziļinātas prasmes un kompetences saskaņā ar Digitālās izglītības rīcības plānu un Eiropas sociālo tiesību pīlāra rīcības plānu;
- f) izmantojot mikroapliecinājumus, lai atbalstītu mācību izstrādi zaļās pārkārtošanās un ilgtspējīgas attīstības sekmēšanai kā daļu no valsts līmenī īstenotā Padomes ieteikuma par mācīšanos zaļās pārkārtošanās un ilgtspējīgas attīstības sekmēšanai;
- g) veicinot to, ka izglītības un mācību iestādes un citi pakalpojumu sniedzēji – sadarbībā ar to zināšanu un inovācijas ekosistēmu – izmanto mikroapliecinājumus, lai palielinātu mikroapliecinājumu nozīmi un to iespējamo pozitīvo ietekmi uz ekonomiku vietējā un reģionālajā līmenī;
- h) veicinot izpratni par mikroapliecinājumiem un to izmantošanu, nodrošinot skolotāju un pasniedzēju, atbalsta speciālistu (piemēram, "Erasmus+" skolotāju akadēmiju kontekstā), kā arī akadēmisko aprindu pārstāvju, pētnieku un cita saistītā personāla pastāvīgu profesionālo izaugsmi;
- i) atbalstot mikroapliecinājumu izmantošanu, lai jaunākos pētījumu rezultātus ātri integrētu mācīšanās iespējās, stiprinot sinerģiju starp Eiropas izglītības telpu un Eiropas pētniecības telpu;

- j) pētot mikroapliecinājumu izmantošanu Eiropas izglītības telpā, lai cīnītos pret aizspriedumiem, kas saistīti ar dzimumu, un citiem diskriminējošiem stereotipiem attiecībā uz studiju izvēli, kā arī izglītības praksēs un materiālos.
12. Dalībvalstīm tiek ieteikts attiecīgā gadījumā integrēt mikroapliecinājumus savās nodarbinātības rīcībpolitikās un aktīvā darba tirgus rīcībpolitikās (t. i., nodarbinātības dienestos, mācību atbalstā un nodarbinātības stimulus), tostarp:
- a) attiecīgā gadījumā izmantojot mikroapliecinājumus, lai:
- i) novērstu prasmju neatbilstību un trūkumus konkrētās ekonomikas nozarēs un reģionos un
 - ii) nodrošinātu darba ņēmēju kvalifikācijas celšanu un pārkvalifikāciju, ņemot vērā darba tirgū pieprasītās prasmes un pieejamās darbvietas, jo īpaši saistībā ar digitālo un zaļo pārkārtošanos;
- b) iekļaujot mācības, pēc kuru apguves tiek piešķirti mikroapliecinājumi, atzītu mācību iespējās, kas var būt saistītas ar individuāliem mācību kontiem, ja tādi ir, un citām mācību atbalsta sistēmām;
- c) veicinot mikroapliecinājumu izmantošanu kā līdzekli, lai atjauninātu un uzlabotu pašnodarbināto un nestandarta nodarbinātībā iesaistīto darbinieku prasmes, arī to cilvēku prasmes, kuri strādā, izmantojot platformas, un MVU;
- d) pētot mikroapliecinājumu izmantošanu mērķorientētās iniciatīvās, lai atbalstītu un motivētu nelabvēlīgā situācijā esošas un neaizsargātas grupas (piemēram, minimālo ienākumu saņēmējus, personas ar invaliditāti, ilgtermiņa bezdarbniekus un mazkvalificētas personas) atgriezties darba tirgū vai turpināt strādāt;

- e) pētot mikroapliecinājumu nozīmi sistēmās, ar kurām īsteno pastiprināto Garantiju jauniešiem, lai atbalstītu jauniešus, arī saistībā ar sagatavošanas mācību un kvalitatīviem tālākizglītības vai mācību piedāvājumiem;
- f) pētot mikroapliecinājumu nozīmi, valsts līmenī īstenojot Ieteikumu par iedarbīgu un aktīvu atbalstu nodarbinātībai pēc Covid-19 krīzes (*EASE*);
- g) pētot mikroapliecinājumu izmantošanu, lai atbalstītu darbinieku profesionālo izaugsmi, izpildītu obligātās prasības attiecībā uz kvalifikācijas celšanu un pārkvalifikāciju konkrētās darbvietās un darba veidos (piemēram, attiecībā uz licencēm, nepieciešamajām mācībām un atļaujām).
13. Dalībvalstīm tiek ieteikts attiecīgā gadījumā mudināt un atbalstīt Eiropas Informācijas centru tīklu un Nacionālo akadēmiskās atzīšanas informācijas centru tīklu (*ENIC* un *NARIC* tīkli) vai atbilstošas struktūras, lai attiecīgā gadījumā izstrādātu pārredzamas atzīšanas procedūras mikroapliecinājumiem, ko izsniedz dažādu veidu pakalpojumu sniedzēji. Tas būtu jādara sadarbībā ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, kas minētas 10. punktā, tostarp, izpētot mikroapliecinājumu automātiskas atzīšanas iespēju ²⁶.
14. Dalībvalstīm tiek ieteikts attiecīgā gadījumā nodrošināt, lai informācija un ieteikumi par mikroapliecinājumu identificēšanu un atlasī tiktu iekļauti mūžizglītības profesionālās orientācijas pakalpojumos. Tie ietver profesionālās orientācijas pakalpojumus augstākās izglītības iestāžu karjeras centros, VND, privātos nodarbinātības dienestos, sociālajos dienestos, kā arī citus orientācijas pakalpojumus (nodarbinātība, karjera, izglītība un mācības, trenēšana). Iekļaujot šajos pakalpojumos norādījumus par mikroapliecinājumiem, būtu jāsniedz labums visiem izglītojamajiem, arī nelabvēlīgā situācijā esošiem un neaizsargātiem izglītojamajiem.

²⁶ Kā noteikts Padomes Ieteikumā (2018. gada 26. novembris) par to, kā sekmēt augstākās izglītības un vidējās izglītības un mācību kvalifikāciju un ārvalstīs pavadītu mācību periodu rezultātu automātisku savstarpēju atzīšanu (OV C 444, 10.12.2018., 1. lpp.).

15. Dalībvalstīm attiecīgā gadījumā tiek ieteikts:

- a) definēt pasākumus, pamatojoties uz attiecīgo esošo valsts noteikto kārtību un finanšu shēmām šā ieteikuma īstenošanai. Tas varētu ietvert saiknes ar individuāliem mācību kontiem, ja tādi ir, (pienācīgi ņemot vērā izglītības, mācību un darba tirgus organizāciju atbildību un autonomiju valsts kontekstā);
- b) pēc iespējas labāk izmantot Savienības fondus un instrumentus, lai atbalstītu vajadzīgās reformas, sākot no veicinoša satvara līdz mikroapliecinājumu izstrādei un izmantošanai.

Komisijas atbalsts

Padome atzinīgi vērtē Komisijas nodomu, pienācīgi ņemot vērā subsidiaritāti un valstu apstākļus un ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm:

16. vajadzības gadījumā izstrādāt un pielāgot esošos Savienības rīkus un pakalpojumus, lai atbalstītu mikroapliecinājumu izstrādi, ko veic visu veidu pakalpojumu sniedzēji, tostarp:
 - a) atbalstot pamatnostādņu izstrādi par to, kā veicināt pārredzamību un piemērot pašreizējos ES un Boloņas instrumentus augstākās izglītības jomā mikroapliecinājumu iekšējās un ārējās kvalitātes nodrošināšanai;
 - b) pētīt, kā pielāgot Eiropas kredītpunktu pārnese un uzkrāšanas sistēmas lietotāja rokasgrāmatu augstākās izglītības jomā, lai integrētu mikroapliecinājumus;
 - c) pētīt, kā pielāgot un attīstīt ES rīkus prasmju un kvalifikāciju jomā, lai integrētu mikroapliecinājumus PIA sistēmās;
 - d) veicinot *ENIC* un *NARIC* un citu atbilstošu struktūru ieguldījumu mikroapliecinājumu atzīšanā tālākizglītības un/vai nodarbinātības nolūkiem, arī izstrādājot norādījumus un mācības;

- e) atbalstot strukturētu diskusiju par iespēju iekļaut mikroapliecinājumus nacionālajās kvalifikāciju ietvarstruktūrās (NKI);
 - f) izpētīt Eiropas studentu kartes iniciatīvas izstrādi, lai ļautu studentiem droši kopīgot mikroapliecinājumu rezultātus, kas iegūti ārvalstīs pavadītu studiju posmā, ar citām izglītības un mācību iestādēm.
17. Sekmēt sadarbību starp dalībvalstīm un ieinteresētajām personām, tostarp:
- a) atbalstot informācijas apmaiņu starp reģionālajām un valsts iestādēm par attiecīgām reģionālām un valsts politikas iniciatīvām un pierādījumiem par to ietekmi, pēc iespējas labāk izmantojot stratēģisko satvaru Eiropas sadarbībai izglītības un mācību jomā ceļā uz Eiropas izglītības telpu un turpmāk;
 - b) veicinot Eiropas sadarbību mikroapliecinājumu kvalitātes nodrošināšanā, tādējādi veidojot savstarpēju uzticēšanos;
 - c) stimulējot eksperimentus ar mikroapliecinājumiem un to izmantošanu augstākās izglītības iestādēs un profesionālās izglītības un apmācības iestādēs, tostarp Eiropas universitāšu aliansēs un PIA izcilības centros, lai veicinātu un sekmētu mikroapliecinājumu ieviešanu plašākā izglītības un mācību kopienā;
 - d) atbalstot mikroapliecinājumu izmantošanu "Erasmus+" skolotāju akadēmijās un citos skolotāju izglītības un skolotāju mācību nodrošinātāju pasākumos, lai attiecīgā gadījumā risinātu skolotāju pastāvīgas profesionālās izaugsmes vajadzības;
 - e) izpētīt sociālo partneru, darba devēju un nozaru iesaisti mikroapliecinājumu izsniegšanā, tostarp, izmantojot Prasmju pilnveides paktu un saistītās sadarbības iniciatīvas, piemēram, Plānu nozaru sadarbībai prasmju jomā, kā arī pastiprināto Eiropas Mācekļību aliansi un Digitālo prasmju un darbvietu koalīciju;

- f) atbalstot VND un darba devēju sadarbību un paraugprakses apmaiņu saistībā ar to, kā izmantot mikroapliecinājumus, lai atbalstītu nodarbināmību VND tīkla kontekstā;
 - g) veicinot sadarbības projektus starp sociālajiem partneriem un izglītības un mācību iestādēm saistībā ar to, kā izmantot un ieviest mikroapliecinājumus, lai apmierinātu prasmju vajadzības Eiropas, valstu, vietējā un reģionālā līmenī, kā arī dažādās nozarēs.
18. Atbalstīt ieteikuma tehnisko īstenošanu, pētot turpmākās norises *Europass* platformā, lai attiecīgā gadījumā nodrošinātu:
- a) informāciju par tādām mācīšanās iespējām, kuru apguves rezultātā tiek iegūti mikroapliecinājumi, un par pakalpojumu sniedzējiem, kas īsteno Eiropas pieeju attiecībā uz mikroapliecinājumiem;
 - b) atbalstu mikroapliecinājumu autentifikācijai, izmantojot Eiropas digitālos apliecinājuma dokumentus par mācīšanās sasniegumiem;
 - c) atbalstu mikroapliecinājumu pārnesamībai, savienojamībai, sadarbībai, informācijas par mikroapliecinājumiem apmaiņai un kopīgošanai, izmantojot Eiropas atvērto standartu, kas nosaka vienotu mikroapliecinājumu formātu.

19. Atbalstīt turpmākus pētījumus par:
- i) Eiropas pieejas attiecībā uz mikroapliecinājumiem ieviešanu, kā arī attiecībā uz to, kā tos izmanto izglītības un mācību sniedzēji, darba devēji un sociālie partneri;
 - ii) konkrētiem rezultātiem un ieguvumiem izglītojamajiem;
 - iii) to pievienoto vērtību salīdzinājumā ar pilno studiju programmām vai kvalifikācijām un papildinājumā tām;
 - iv) papildu pierādījumiem par faktoriem, kas ietekmē cilvēku stimulus un motivāciju iesaistīties mācībās.
20. Dalībvalstīm un Komisijai būtu kopīgi jāstrādā, lai uzlabotu mikroapliecinājumu jomā īstenotās datu vākšanas tvērumu un atbilstību Savienības līmenī.

Ziņojumu sniegšana

21. Dalībvalstīm tiek ieteikts pēc iespējas drīz īstenot šo ieteikumu. Tās tiek aicinātas līdz 2023. gada decembrim informēt Komisiju par atbilstošiem pasākumiem, kas jāveic attiecīgā līmenī, lai atbalstītu šā ieteikuma mērķus.
22. Komisija tiek aicināta sadarbībā ar dalībvalstīm, neradot tām papildu slogu, un pēc apspriešanās ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, uzraudzīt šā ieteikuma īstenošanā gūto progresu, izmantojot esošās attiecīgās Savienības uzraudzības un ziņošanas sistēmas, un piecos gados pēc ieteikuma pieņemšanas ziņot par to Padomei.

Briselē,

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*

I PIELIKUMS**Eiropas standarta elementi mikroapliecinājumu aprakstīšanai**

Šajā pielikumā ir iekļauts saraksts ar kopējiem Eiropas standarta elementiem mikroapliecinājumu aprakstīšanai, kurš ir ieteikts kā resurss īstenošanas atbalstam ²⁷.

Obligātie elementi:	izglītojamā identifikācija;
	mikroapliecinājuma nosaukums;
	izdevēja valsts(-is)/reģions(-i);
	piešķirējietāde(-es);
	izdošanas datums;
	mācīšanās rezultāti;
	nosacītā darba slodze, kas vajadzīga, lai sasniegtu mācīšanās rezultātus (ja iespējams, izsaka <i>ECTS</i> kredītpunktos);
	mācīšanās pieredzes līmenis (un attiecīgā gadījumā cikls), pēc kura apguves attiecīgā gadījumā iegūst mikroapliecinājumu (EKI, EAITKI);
	novērtējuma veids;
	līdzdalības veids mācību pasākumā;
	kvalitātes nodrošināšanas veids, ko izmanto, lai pamatotu mikroapliecinājumu.
Fakultatīvie elementi, ja tādi ir (nepilnīgs saraksts)	priekšnosacījumi, kas jāizpilda, lai pieteiktos mācību pasākumā;
	uzraudzība un identitātes pārbaude novērtēšanas laikā (nav uzraudzīta bez identitātes pārbaudes, uzraudzīta bez identitātes pārbaudes, uzraudzīta tiešsaistē vai uz vietas ar identitātes pārbaudi);
	sasniegtais līmenis;
	integrācijas/savienojamības iespējas (atsevišķs, neatkarīgs mikroapliecinājums / integrēts, apvienojams ar citu apliecinājumu);
	papildu informācija.

²⁷ Eiropas standarta elementu izmantošana mikroapliecinājumu aprakstīšanai pati par sevi nenozīmē oficiālu validāciju vai atzīšanu, bet to būtiski veicina.

Šie standarta elementi tiks iekļauti Eiropas datu modelī ²⁸, kas nosaka vienotu mikroapliecinājumu aprakstīšanas formātu. Datu modelis būs pieejams kā atvērts standarts, ko attiecīgā gadījumā izmantos mikroapliecinājumu sniedzēji, un tas varētu sekmēt sadarbību un mikroapliecinājumu datu vieglāku apmaiņu.

Komisija izstrādās datu modeli, pamatojoties uz iepriekš uzskaitītajiem kopējiem standarta elementiem. Tā izstrādās šo datu modeli atbilstoši:

- i) konsultācijām ar dalībvalstīm un ieinteresētajām personām;
- ii) lietotāju vajadzībām un tehnoloģiskajiem sasniegumiem;
- iii) izmaiņām darba tirgos;
- iv) esošajām pieejām izglītības un mācību nodrošināšanā.

Datu modeļa mērķis ir veicināt informācijas konsekvenci un apliecināt skaidru pievienoto vērtību.

Mikroapliecinājumu datu modelis tiks reglamentēts ar *Europass* lēmumu, jo īpaši tā 6. panta 1. punkta b) un d) apakšpunktu un 6. panta 2. punkta b) apakšpunktu, kuros Komisija jau ir aicināta izstrādāt, pārbaudīt un atjaunināt atvērtos standartus.

²⁸ Datu modeļi ir datu grafisks un/vai leksisks attēlojums, norādot to īpašības, struktūru un savstarpējo saistību. Tos izmanto kā atvērtus standartus, tie ir brīvi izmantojami, pārredzami un izstrādāti, pamatojoties uz vienprātību.

Eiropas principi attiecībā uz mikroapliecinājumu izstrādi un izsniegšanu

Turpmāk izklāstītajos 10 principos tiek precizēta mikroapliecinājumu būtība un tiek sniegti norādījumi dalībvalstīm, publiskajām iestādēm un pakalpojumu sniedzējiem par mikroapliecinājumu izstrādi un izsniegšanu un mikroapliecinājumu sistēmām. Šie principi izceļ galvenās iezīmes Eiropas pieejā attiecībā uz mikroapliecinājumiem, kas var veicināt uzticēšanos mikroapliecinājumiem un to kvalitāti. Principi ir universāli, un attiecīgā gadījumā tos var piemērot jebkurā jomā vai nozarē.

1.	Kvalitāte	Mikroapliecinājumiem piemēro iekšējās un ārējās kvalitātes nodrošināšanas procesus, ko īsteno sistēma, kura tos izstrādā (piemēram, izglītības, mācību vai darba tirgus kontekstā, kurā mikroapliecinājumus izstrādā un izsniedz). Kvalitātes nodrošināšanas procesiem ir jāatbilst mērķim, jābūt skaidri dokumentētiem un pieejamiem, kā arī jāatbilst izglītojamo un ieinteresēto personu vajadzībām un vēlmēm.
-----------	------------------	---

		<p>Pakalpojumu sniedzēji. Ārējās kvalitātes nodrošināšanas pamatā galvenokārt ir pakalpojumu sniedzēju (nevis atsevišķu kursu) novērtējums un to iekšējo kvalitātes nodrošināšanas procedūru efektivitāte.</p> <p>Pakalpojumu sniedzējiem būtu jāgarantē, ka iekšējā kvalitātes nodrošināšana aptver visus turpmāk uzskaitītos elementus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • paša mikroapliecinājuma vispārējā kvalitāte, pamatojoties uz turpmāk minētajiem standartiem; • attiecīgā gadījumā tā kursa kvalitāte, pēc kura apguves piešķir mikroapliecinājumu; • izglītojamo atsauksmes par mācīšanās pieredzi, pēc kuras iegūšanas piešķir mikroapliecinājumu; • līdzbiedru, tostarp citu pakalpojumu sniedzēju un ieinteresēto personu, atsauksmes par mācīšanās pieredzi, pēc kuras iegūšanas piešķir mikroapliecinājumu. <p>Standarti. Ārējā kvalitātes nodrošināšana jāveic saskaņā ar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • attiecīgā gadījumā – IV pielikumu Ieteikumā par Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūrām; • attiecīgā gadījumā – standartiem un pamatnostādnēm attiecībā uz kvalitātes nodrošināšanu Eiropas augstākās izglītības telpā; • attiecīgā gadījumā – Eiropas kvalitātes nodrošināšanas pamatprincipu ietvarstruktūru profesionālajai izglītībai un mācībām (<i>EQAVET</i>); • attiecīgā gadījumā – citiem kvalitātes nodrošināšanas instrumentiem, tostarp reģistriem un marķējumiem, lai veidotu sabiedrības uzticēšanos mikroapliecinājumiem.
2.	Pārredzamība	<p>Mikroapliecinājumi ir izmērāmi, salīdzināmi un saprotami, attiecīgā gadījumā ietverot skaidru informāciju par mācīšanās rezultātiem, darba slodzi, saturu, līmeni un mācīšanās piedāvājumu.</p> <p>Darba slodze</p> <ul style="list-style-type: none"> • Augstākās izglītības iestādēm, ja iespējams, būtu jāizmanto Eiropas kredītpunktu pārneses un uzkrāšanas sistēma (<i>ECTS</i>) un jāievēro EKI ieteikuma V pielikumā izklāstītie principi, lai

parādītu nosacīto darba slodzi, kas vajadzīga, lai sasniegtu mikroapliecinājumu mācīšanās rezultātus.

- Pakalpojumu sniedzēji, kas neizmanto *ECTS*, var izmantot citas sistēmas vai informācijas veidus, ar kuru palīdzību var efektīvi aprakstīt mācīšanās rezultātus un darba slodzi saskaņā ar EKI ieteikuma V pielikumā izklāstītajiem principiem.

Kvalifikāciju ietvarstruktūra/sistēmas

- Mikroapliecinājumus attiecīgā gadījumā un saskaņā ar valsts prioritātēm un lēmumiem var iekļaut nacionālajās kvalifikāciju ietvarstruktūrās/sistēmās. Nacionālās kvalifikāciju ietvarstruktūras/sistēmas ir minētas Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūrā, un augstākās izglītības kvalifikāciju gadījumā tās ir pašsertificētas Eiropas augstākās izglītības telpas kvalifikāciju ietvarstruktūrā, kas var vēl vairāk veicināt mikroapliecinājumu pārredzamību un uzticēšanos tiem.

Informācija par mikroapliecinājumu piedāvājumu

Mikroapliecinājumu sistēmām būtu jāsniedz pārredzama un skaidra informācija, lai pamatotu orientācijas sistēmas izglītojamajiem saskaņā ar valsts praksi un ieinteresēto personu vajadzībām:

- Ja iespējams, informāciju par mikroapliecinājumu sniedzējiem publicē esošajos attiecīgajos reģistros. Ja iespējams, augstākās izglītības sniedzēji (un citi attiecīgie pakalpojumu sniedzēji) būtu jāiekļauj Ārējās kvalitātes nodrošināšanas rezultātu datubāzē (*Database of External Quality Assurance Results, DEQAR*), pamatojoties uz kvalitātes garantēšanu saskaņā ar Standartiem un pamatnostādņēm attiecībā uz kvalitātes nodrošināšanu Eiropas augstākās izglītības telpā (*ESG*);
- informācijai par tādām mācīšanās iespējām, kuru apguves rezultātā tiek iegūti mikroapliecinājumi, vajadzētu būt pieejamai, nodrošinot ērtu informācijas apmaiņas iespēju attiecīgajās platformās, tostarp *Europass*.

3.	Atbilstība	<p>Mikroapliecinājumi būtu jāizstrādā un jāizsniedz kā atsevišķi, mērķtiecīgi mācīšanās sasniegumi, un tādas mācīšanās iespējas, kuru apguves rezultātā tie tiek piešķirti, pēc vajadzības ir jāatjaunina, lai apmierinātu identificētās mācīšanās vajadzības.</p> <p>Sadarbībā starp izglītības un mācību organizācijām, darba devējiem, sociālajiem partneriem, citiem mikroapliecinājumu sniedzējiem un lietotājiem tiek ieteikts palielināt mikroapliecinājumu nozīmi darba tirgū.</p>
4.	Derīgs novērtējums	<p>Mikroapliecinājumu mācīšanās rezultātus novērtē pēc pārredzamiem kritērijiem.</p>
5.	Mācīšanās ceļi	<p>Mikroapliecinājumi ir izstrādāti un izsniegti tā, lai atbalstītu elastīgus mācīšanās ceļus, tostarp, nodrošinot iespēju validēt, atzīt un "savienot" dažādās sistēmās piešķirtus mikroapliecinājumus.</p> <p>Savienojamība</p> <p>Mikroapliecinājumi ir izstrādāti tā, lai tie būtu modulāri, ļaujot apvienot vairākus mikroapliecinājumus lielāku apliecinājumu izveidei. Lēmumi par apliecinājumu savienošanu vai sasaistīšanu ir jāpieņem uzņēmējai organizācijai (piemēram, izglītības un mācību iestādēm, darba devējiem u. c.) saskaņā ar tās īstenoto praksi, un ar tiem būtu jāatbalsta izglītojamā mērķi un vajadzības. Savienošana nerada automātiskas tiesības uz kvalifikāciju vai akadēmisku grādu. Šādus lēmumus pieņem reģionālās un valsts iestādes, ievērojot savas piešķiršanas procedūras;</p> <p>Neformālās un ikdienējās mācīšanās validēšana</p> <p>Mikroapliecinājumus var saņemt pēc tam, kad ir novērtēti mācīšanās rezultāti, kas iegūti vai nu īpašā mācību kursā, kura apguves rezultātā tiek piešķirts mikroapliecinājums, vai pamatojoties uz neformālās un ikdienējās mācīšanās rezultātā iegūto mācīšanās rezultātu novērtējumu.</p>

6.	Atzīšana	<p>Mikroapliecinājumi skaidri apliecina mācīšanās rezultātu vērtību mazākiem mācīšanās moduļiem. Atzīšana veicinās plašāku šādas mācīšanās pieredzes piedāvājumu sniegšanu salīdzināmā veidā visā Eiropas Savienībā.</p> <p>Mikroapliecinājumus, ja iespējams, atzīst kompetentās iestādes akadēmiskiem, mācību vai nodarbinātības nolūkiem, pamatojoties uz informāciju, kas sniegta saskaņā ar Eiropas standarta elementiem (I pielikums) un principiem attiecībā uz mikroapliecinājumu izstrādi un izsniegšanu (II pielikums).</p> <p>Ja mikroapliecinājumus izsniedz formālās izglītības sniedzēji, tos, ja iespējams, atzīst, pamatojoties uz standarta atzīšanas procedūrām, ko izmanto, lai atzītu ārvalstu kvalifikācijas un ārvalstīs pavadītus mācību posmus.</p> <p>Tas neskar kompetento iestāžu tiesības noteikt atzīšanas procedūras vai pārbaudīt dokumentu autentiskumu.</p>
7.	Pārnesamība	<p>Mikroapliecinājumi pieder apliecinājuma dokumenta īpašniekam (izglītojamajam), un apliecinājuma dokumenta īpašnieks tos var glabāt un viegli kopīgot, tostarp, izmantojot drošus digitālos makus (piemēram, <i>Europass</i>), saskaņā ar Vispārīgo datu aizsardzības regulu.</p> <p>Datu glabāšanas infrastruktūras pamatā ir atvērti standarti un datu modeļi. Tas nodrošina sadarbību un netraucētu datu apmaiņu un ļauj netraucēti pārbaudīt datu autentiskumu.</p>
8.	Uz izglītojamo vērsta pieeja	<p>Mikroapliecinājumi ir izstrādāti tā, lai tie atbilstu izglītojamo mērķgrupas vajadzībām. Izglītojamie ir iesaistīti iekšējos un ārējos kvalitātes nodrošināšanas procesos, un viņu atsauksmes tiek ņemtas vērā, pastāvīgi uzlabojot mikroapliecinājumus.</p>

9.	Autentiskums	Mikroapliecinājumi ietver pietiekamu informāciju, lai varētu pārbaudīt apliecinājuma dokumenta īpašnieka (izglītojamā) identitāti, izsniedzēja juridisko identitāti, mikroapliecinājuma izdošanas datumu un vietu.
10.	Informācija un norādījumi	Informācija un ieteikumi par mikroapliecinājumiem būtu jāiekļauj mūžizglītības profesionālās orientācijas pakalpojumos, un tiem būtu iekļaujošā veidā jāsniedz pēc iespējas plašākas izglītojamo grupas, atbalstot izglītības, mācību un karjeras izvēli.